

DŮVODOVÁ ZPRÁVA
pro zasedání Zastupitelstva města Uherské Hradiště,
které se koná dne 22.04.2024

knesl kynčl architekti s.r.o. – prominutí části smluvní pokuty

Důvod předložení:

Dne 04.02.2024 město obdrželo žádost společnosti knesl kynčl architekti s.r.o. o prominutí části smluvní pokuty ve výši 688 000 Kč z celkové smluvní pokuty ve výši 1 156 000 Kč nárokové z titulu opožděného dodání díla dle smlouvy o dílo č. 2022/0791/OIN uzavřené dne 04.10.2022, jejímž předmětem byl závazek uvedené architektonické kanceláře zpracovat a předat městu projektovou dokumentaci s názvem „Úprava interiéru historické části budovy radnice Uherské Hradiště“.

Základní fakta:

Společnost knesl kynčl architekti s.r.o. jsme vyzvali k úhradě smluvní pokuty písemnou výzvou ze dne 20.12.2023. Na tuto výzvu reagovali vyjádřením ze dne 11.01.2024, v němž uznali částečně uplatněný nárok na úhradu smluvní pokuty, a to ve výši 408 000 Kč, s odůvodněním, že v textu dodatku č. 2 k předmětné smlouvě o dílo došlo k chybě v psaní, a počátek prodloužení tedy nastal později. S tímto výkladem nesouhlasíme, neboť dodatkem č. 2 se prodlužovala pouze lhůta pro dokončení a předání „*Dokumentace aktualizované po stavebním povolení nebo jiném rozhodnutí stavebního úřadu*“, nikoliv lhůta pro vyhotovení a předání „dokumentace 1“ a „dokumentace 2“, za jejichž opožděné dodání je nárokována smluvní pokuta. Pro vyhotovení a předání těchto podkladů zůstala zachována původní lhůta, jejíž počátek byl vázán na podpis dodatku č. 1. S tímto byly obě smluvní strany srozuměny, což vyplývá i z doložitelné e-mailové komunikace, která předcházela uzavření dodatku č. 2.

S ohledem na výše uvedené jsme tedy setrvali na našem původním závěru, že dokumentace 1 měla být dokončena a předána městu nejpozději do 27.02.2023 a dokumentace 2 ve lhůtě do 27.03.2023. Dokumentace 1 byla odevzdána dne 04.12.2023, tedy s prodloužením v délce 280 dní. Dokumentace 2 byla odevzdána dne 19.01.2024, tedy s prodloužením v délce 298 dní. Opožděným dokončením a předáním obou částí projektové dokumentace tak městu vznikl nárok na smluvní pokutu v celkové výši 1 156 000 Kč. Toto stanovisko bylo architektonické kanceláři sděleno písemně dne 30.01.2024.

V rámci žádosti o prominutí části smluvní pokuty architektonická kancelář nadále namítá, že při uzavření dodatku č. 2 nastalo nedorozumění ve vztahu k termínům plnění, ale také uznává, že na jejich straně byly přítomny určité personální komplikace a proto připouští své pochybení. Dále byla z jejich strany předložena nabídka doplacení smluvní pokuty ve výši 60 000 Kč vyplývající z předání dokumentace 2.

Obě nesporné části smluvní pokuty byly k dnešnímu dni ze strany architektonické kanceláře zaplacený – první část ve výši 408 000 Kč byla uhrazena dne 9.2.2024 a druhá část ve výši 60 000 Kč dne 23.2.2024.

Žádost o prominutí zbývající části smluvní pokuty ve výši 688 000 Kč je odůvodněna odkazem na § 2051 občanského zákoníku („*Nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu může soud na návrh dlužníka snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti až do výše škody vzniklé do doby rozhodnutí porušením té povinnosti, na kterou se vztahuje smluvní pokuta. K náhradě škody, vznikne-li na ni později právo, je poškozený oprávněn do výše smluvní pokuty.*“).

Z ustanovení § 38 odst. 1 zákona o obcích vyplývá, že o prominutí dluhu lze rozhodnout především tehdy, kdy je takové rozhodnutí účelné a hospodárné a v souladu se zájmy úkoly obce vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Dále lze o prominutí dluhu rozhodnout, je-li tím sledován jiný důležitý zájem obce. Při rozhodování o prominutí smluvní pokuty by měla být zvažována zejména následující kritéria:

- a) zda obci porušením smluvní povinnosti vznikla škoda,

- b) jaké byly okolnosti vzniku povinnosti zaplatit smluvní pokutu (nakolik je v závislosti na těchto okolnostech porušení smlouvy omluvitelné),
- c) význam smluvní pokutou utvrzované povinnosti,
- d) zda tato povinnost byla již dlužníkem splněna,
- e) zda porušením smluvní povinnosti byly porušeny či ohroženy zájmy a úkoly obce vyplývající z její zákonné působnosti,
- f) podpůrně je pak možno zohlednit dosavadní zkušenosti obce s druhou smluvní stranou.

V praxi se často objevují případy prodlení projektantů a architektonických studií s dodáním podkladů vyhotovovaných pro územní řízení vedené obcí na základě smlouvy o dílo. Prodlení přitom může být způsobeno i konzultacemi a úpravou zadání v průběhu zhotovování a neohrožuje termín plánované výstavby nebo projednání podkladů zastupitelstvem. Obci přesto může vzniknout právo na zaplacení smluvní pokuty, a to někdy i ve výši, která dosahuje výše odměny za provedení díla. Vymáhání takové smluvní pokuty se může jevit jako příliš tvrdé a vzbuzuje obavu obce ze ztráty zhotovitele, který jinak plní své povinnosti řádně.

Obecná povinnost obcí vymáhat své pohledávky, a tedy i smluvní pokutu, není bezbřehá a obec může v jednotlivých případech smluvní pokutu prominout. Jelikož takové rozhodnutí musí vždy vyhovovat zákonným pravidlům hospodaření s majetkem obce a vyžaduje přezkoumatelné zdůvodnění, nabízí se hodnotit právě uvedená kritéria a skutečnosti a na jejich základě racionálně zdůvodnit, proč je v daném případě ospravedlněna výjimka z pravidla pohledávky obce vymáhat.

V tomto případě jsou dle názoru PO splněny předpoklady pro prominutí části smluvní pokuty s odůvodněním, že veškerá dokumentace, se kterou byla kancelář v prodlení, již byla dokončena a předána ve standardní kvalitě, městu opožděným dodáním žádná škoda nevznikla, část smluvní pokuty byla již uhrazena a dále že dosavadní spolupráce s touto architektonickou kanceláří byla bezproblémová. Dále je nutno uznat, že celková výše smluvní pokuty se de facto rovná celkové ceně díla (1 015 000 Kč bez DPH, 1 228 150 Kč vč. DPH) a její vymáhání v plné výši by mohlo představovat rozpor s dobrými mravy. V případě, že by město vymáhalo smluvní pokutu v plné výši a zhotovitel požádal o moderaci soud, předpokládáme, že by byl se svým nárokem úspěšný.

Rozhodování o vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 100 000 Kč je dle § 85 písm. f) zákona o obcích vyhrazenou pravomocí zastupitelstva.

Závěr:

Rada města na své schůzi konané dne 08.04.2024 usnesením č. 509/37/RM/2024 doporučila zastupitelstvu města prominutí části smluvní pokuty ve výši 688 000 Kč schválit.

Zpracovala:

JUDr. Nikola Mazáčová
Právní odbor, oddělení právní